

Charakterystyka wybranych konfliktów zbrojnych – RPA

kolejny rozdział pracy z bezpieczeństwa międzynarodowego

W Afryce wciąż toczą się konflikty zbrojne. Przemoc występuje na tle walk o polityczną i ekonomiczną kontrolę zasobów naturalnych, a głównymi ofiarami są osoby cywilne. Podczas, gdy uczyniono postęp w kierunku rozwiązania problemów na Madagaskarze, rozmowy pokojowe w Somalii i Sudanie zakończyły się porażką, która nie pozwoliła zakończyć rozprzestrzeniających się naruszeń praw człowieka. W Angoli trwający od lat konflikt zbrojny zakończył się rozbiciem głównej, zbrojnej grupy opozycyjnej, jednakże nadal dochodzi do poważnych naruszeń praw człowieka. Nowe konflikty zbrojne miały miejsce w Republice Środkowej Afryki, Demokratycznej Republice Konga i w Nigerii.

W 1954 roku wybuchła wojna o wyzwolenie Algierii spod panowania francuskiego. Po walkach o niepodległość zaczęły się w tym kraju walki o władzę. Miejsce wielkich imperiów kolonialnych zajęły nowe, często niestabilne państwa.[Smardz P., 2001]

Republika Południowej Afryki to państwo położone na południowym krańcu Afryki, między Oceanem Atlantyckim na zachodzie a Oceanem Indyjskim na wschodzie. Na północy graniczy z Namibią, Botswaną, Zimbabwe, Mozambikiem i Suazi i Lesoto.

W I wojnie światowej Związek Południowej Afryki walczył po stronie Wielkiej Brytanii, zajmując w 1915 roku niemiecką Afrykę Południowo-Zachodnią (dzisiejszą Namibię), przekazaną mu później przez Ligę Narodów w zarząd mandatowy. W czasie II

wojny światowej wojska południowoafrykańskie walczyły wraz z aliantami na kontynencie afrykańskim i w Europie.

Po wojnie do władzy doszli nacjonaści, którzy wprowadzili do polityki wewnętrznej zasady apartheidu, prawnie sankcjonując przywileje polityczne, ekonomiczne i socjalne białej ludności, tworząc tzw. bantustany – tereny wydzielone dla ludności afrykańskiej.

Częste w latach 50. i 60. wystąpienia ludności kolorowej przyniosły jedynie zaostrzenie represji stosowanych przez rządzących białych. Pozostająca pod kontrolą ZPA Afryka Południowo-Zachodnia (od 1966 roku Namibia) została w 1949 roku włączona do Związku, co stało się przyczyną długoletniego konfliktu z ONZ w sprawie jej politycznego statusu. RPA uznała niepodległość Namibii dopiero w 1990 roku, po wycofaniu oddziałów kubańskich z terenów sąsiedniej Angoli.

Główną siłą angażującą się w walkę przeciwko polityce apartheidu był założony w 1912 Afrykański Kongres Narodowy (ANC), zdelegalizowany w 1960 roku. W 1961 roku ZPA wystąpił z brytyjskiej Wspólnoty Narodów, premier H.F. Verwoerd proklamował zmianę nazwy państwa na RPA, prezydentem został C. Swart. Pierwsze kroki na drodze do zniesienia polityki segregacji rasowej południowoafrykański rząd białych podjął dopiero w 1985 roku.

W ramach tzw. bantustanizacji rząd RPA ogłosił „niepodległość” bantustanu Transkei (1976), Bophuthatswany (1977), Vendi (1979) i Ciskei (1981) oraz przyznano pełną autonomię wewnętrzną pozostałym sześciu bantustanom.

Przełomem okazało się dojście do władzy prezydenta F. de Klerka. W mowie wygłoszonej w lutym 1990 roku z okazji otwarcia parlamentu de Klerk zerwał z systemem apartheidu, zniósł zakaz działania ANC i 32 innych organizacji politycznych. Mimo licznych sprzeciwów doprowadził do zwolnienia więzionego od 27 lat przywódcy ANC – N. Mandeli i

podjęcia rozmów w ramach Konwencji na Rzecz Demokratycznej Afryki Południowej. Uzgodnione w 1991 roku reformy konstytucyjne umożliwiły Afrykanom wejście do rządu. Po zlikwidowaniu apartheidu zawieszono międzynarodowy zakaz handlu i inwestowania w RPA. W 1992 roku sportowcy południowoafrykańscy uczestniczyli po raz pierwszy (od 1960 roku) w olimpiadzie.

Jednym z największych zagrożeń procesu demokratyzacji stała się odtąd rywalizacja dwóch głównych ugrupowań czarnej ludności: lewicowego ANC i konserwatywnej Partii Wolności – Inkatha. W latach 1990-1992 w wyniku krwawych starć między zwolennikami obu ugrupowań zginęło co najmniej 7500 osób.

W kwietniu 1994 roku przeprowadzono wybory, w których uczestniczyli po raz pierwszy wszyscy obywatele kraju. W wyniku wyborów zwycięstwo odniósł ANC. Równocześnie weszła w życie tymczasowa konstytucja gwarantująca równouprawnienie wszystkich ras. W maju 1994 roku nowy parlament wybrał Mandelę na prezydenta, a w czerwcu tegoż roku kraj został z powrotem przyjęty na członka brytyjskiej Wspólnoty Narodów i otrzymał ponownie miejsce w Zgromadzeniu Ogólnym ONZ. Jedną z kluczowych decyzji władz było ustanowienie w 1995 roku Komisji Prawdy i Pojednania, której zadaniem jest demaskowanie zbrodni apartheidu i wspieranie ofiar prześladowań na tle rasowym. Od 1999 roku prezydentem jest Thabo Mvuyelwa Mbeki.

W 2002 roku w Johannesburgu odbyła się światowa konferencja pod hasłem zrównoważonego rozwoju (szczyt Ziemi). W 2003 roku rząd RPA zdecydował o wypłaceniu odszkodowań 19 tysiącom ofiar apartheidu. [Popularna Encyklopedia Powszechna, 1999]

Jeśli szukają Państwo pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebują Państwo fachowych konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - profesjonalna pomoc w pisaniu prac w granicach prawa.